

ОФІЦІЙНІ МАТЕРІАЛИ

КРОК ПРОФЕСІЙНОЇ СПІЛЬНОТИ НА ДОПОМОГУ СІЛЬСЬКІЙ БІБЛІОТЕЦІ

Упродовж останнього десятиліття все частіше порушується проблема організації діяльності бібліотек у сільській місцевості. Зміни, що відбуваються в суспільстві, суттєво впливають на групи населення, які обслуговує бібліотека. У користувачів змінилася мотивація звернення до бібліотеки, яка, в свою чергу, набула нових цілей діяльності і завдань з надання послуг. Реалізуючи найголовніше завдання забезпечення вільного і необмеженого доступу до інформаційних ресурсів, бібліотеки здійснюють пошук власного місця та економічних можливостей для своєї діяльності в кожному конкретному населеному пункті.

Сільська бібліотека – це єдина установа, що надає соціальні послуги, а саме: безкоштовний доступ до книг, періодичних видань і відображених у них знань. Утворилася невідповідність між широкими потребами суспільства і вузькими можливостями в організації обслуговування користувачів у сільській бібліотеці. Простежується тенденція зволікання розробки соціальних нормативів для здійснення бібліотечних послуг, в т.ч. в сільській бібліотеці. Все це турбує бібліотечну громадськість.

2007 р. бібліотечні спеціалісти, які об'єднані в громадську організацію Рівненське обласне відділення Української бібліотечної асоціації, ухвалили рішення укласти нормативний документ, який би допомагав, захищав і розвивав сільський бібліотечний заклад для виконання його прямих функцій. У ситуації, яка склалася, це творчий пошук нових управлінських рішень, обумовлений об'єктивним характером складних і неоднозначних процесів, які відбуваються у бібліотечній сфері.

У результаті ознайомлення з досвідом розв'язання подібних проблем в країнах СНД було вирішено приступити до розробки моделі сільської бібліотеки, виходячи з вивчення зовнішнього середовища та стану діяльності сільських бібліотек Рівненської області.

На Рівненщині у сільській місцевості діють об'єднані публічні і шкільні бібліотеки, які входять у Централізовані системи публічно-шкільних бібліотек районів.

Структура та змістовне наповнення моделі формувалися в ході створення та обговорення цього документа, над яким працювали члени Регіональної бібліотечної асоціації: В.П.Ярошук, директор Рівненської державної обласної бібліотеки (РДОБ), Ступницька С.П., завідувач відділу наукової роботи і маркетингу РДОБ, І.М.Довгалюк, директор Млинівської ЦБС, Н.М.Захарчук, директор Костопільської ЦБС, С.М.Власова, директор бібліотеки м. Кузнецовськ, С.І.Шевчук, директор Сарненської ЦБС, С.Б.Хомяк, заступник начальника управління культури і туризму ОДА.

Документ, який було названо "Модельний стандарт діяльності публічної (публічно-шкільної) бібліотеки Рівненської області", розглянуто на школі директорів централізованих бібліотечних систем і впродовж декількох місяців допрацьовано відповідно до побажань та зауважень фахівців галузі. Після обговорення документ було затверджено на Президії РОВ УБА в грудні 2007 р.

Модельний стандарт переданий в Управління культури і туризму облдержадміністрації та райдержадміністрацій у централізовані бібліотечні системи – їхнім керівникам і методичним службам, представлений українській бібліотечній громадськості на щорічному засіданні УБА в Києві 18 квітня 2008 р. Тиражований у 1000 примірників для поширення в регіоні та державі. Викладені в ньому положення відповідають чинному законодавству, а сам "Модельний стандарт" є рекомендаційним документом, який надає можливість розвивати сільську бібліотеку або упереджує її руйнування чи дії, що послаблюють її діяльність.

Голова Президії РОВ УБА,
заслужений працівник культури України

Валентина Ярошук